

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibilia pe an 7 d., 6 luni 3 d., 50 cr., 3 luni 1 d., 75 cr.
 Pentru monarhie pe an 8 d., 6 luni 4 d., 3 luni 2 d.
 Pentru străinătate pe an 12 d., 6 luni 6 d., 3 luni 8 d.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
 Administrațiunea tipografică arhidiecezane Sibilia, strada Măscărilor 47
 Corespondențele sânt a se adresa la:
 Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măscărilor Nr. 43.
 Epistole nefrancate se refușă. — Articiile nepublicăți nu se însoțesc.

INSERTIUNILE

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fe-care publicare.

Cu 1. Octomvre v. se începe prenumerațiune nouă la „Telegraful Român”. Condițiunile în fruntea foaiei.

Revista politică.

Sibiia, în 29 Septemvre.

În ședința casei deputaților Ungariei, după constituire, deputatul Polonyi a interplat guvernul pentru podul drumului de fer dela Solnoc. Ministrul bar. Kemény a respuns că podul nu e periculos.

Dep. Mocsáry a interplat: pentru ce a ordnat ministrul de interne staturul în comitatul Pojonului, fără de al fi cerut municipiul. În respunsul ce l-a dat ministrul de interne la interplataciunea aceasta, declară: că n'a ordnat publicarea staturului și a procedurii acestuia, ci a dat comisarului guvernial plenipotență, ca la cas de lipsă să facă în trebuință de el. Ministrul pe timpul cât va fi la guvern, nu va avea considerațiuni cu libertatea personală a lotrilor, ucigașilor și a teciunarilor ci va scuti averea și viața cetățenilor pacinici din țeară. În casuri de aceste va lua tot-de-una măsuri corespunzătoare. Majoritatea a luat respunsul ministrului spre sciință.

Dep. Onody, despre care se respândise scoirea neintemeiată, că și-a pierdut urma în străinătate, și-a ocupat locul în casa deputaților și a anunțat pe astăzi o interplataciune în afacerea dela Tisza-Eszlár.

La sfârșitul septemăneii acesteia ministrul de finanțe va pune pe masa casei bugetul pe 1883.

Antisemitismul nu se așează. O telegramă dela Budapesta la „D. Ztg.” spune că, ieri în 10 Oct. n. toți deputații dieței unguresci au primit, sub cuvântă tipărită, manifestul congresului antisemitic dela Dresda. — Manifestațiuni antisemitice mai anunță telegraful dela Panciova și dincolo

dela Laita dela Olmütz. În Panciova s'au aflat afșuri pe perei cu inscripțiunea! „Nu cumpărați dela Jidovi!” Și foi volante numeroase de cuprinsul acesta s'au împărțit între cetățeni. În Olmütz s'au găsit imprăsciate în piață ședuli de cuprins antisemitic. Unii cred, că aceasta nu e altceva, decât o manevră din partea Cechilor, ca să depărteze pe alegătorii evrei dela alegeriile municipale.

Din părțile de meadă și, dela Agram și dela Belgrad publică „Morgen-Post” două telegrame originale, după care Bosnia și Erțegovina e cutrierată de emisari rusești, cari asigură că Rusia se înarmează pentru un reboiu nou. Alții eară din Serbia asigură că în curând va apărea o proclamațiune a împăratului Austriei, prin care va ceda Bosnia Serbiei. Mai caracteristică e telegrama datată din Belgrad, în care se spune că în districtul Valievo a apărut o bandă de lotri, care este foarte părtinită de poporațiunea. Nicola Cristici, fostul ministru de interne (în Serbia), e trimis ca comisarul al guvernului în district. Se țiece că lotri sânt insurgenți.

În același timp se telegrafează din Cattaro, că toate scriile câte soeesc din capitala Muntenegrului sânt de acord, că raporturile dintre Austro-Ungaria și Muntenegrul sânt foarte încordate. Faimele din țiele din urmă despre o crisă ministerială în Muntenegrul stau în legătură cu încordarea aceasta. În Cetine se luptă două partide pentru putere. Una vrea întreținerea raporturilor bune cu cabinetul din Viena și ca umare, e înduplecată de a face concessiuni în toate diferențele dintre Muntenegrul și Austria. Ceealaltă, cea rusească, nu vrea să seie de nici o concessiune și e resolută a împinge lucrurile la estrem. Gravaminele Muntenegrului au în vedere punctele următoare: 1. repatriarea insurgenților fugiți în Muntenegrul; 2. rebonificarea speselor avute cu întreține-

rea fugiților; 3. fortificările în Crivoscia; 4. vama cea mare de import și esport lin partea Austriei. Ceea ce privește repatriarea fugiților, în Muntenegrul nomașămirea e mare: că Austria nu primesc nici una din condițiuni, cu deosebire nu vrea se scie nimica de amnestie, ci cere supunerea insurgenților necondiționat. Muntenegrul susține că mulți dintre insurgenți au depus armele numai în urma intervențiunei sale și promițându-le mijlocirea sa la Austria. În urma acestor diferențe neutralitatea față cu Austria se observă într-un mod foarte laș. Așa voevodul Ghiuro Vucoțici, unul dintre inspiratorii insurgenți din Erțegovina, care din cauza aceasta fu arestat, e pus pe picior liber și procesul început în contra lui s'a suprimat. Mai departe în țiele acestea au aflat primire bună în Muntenegrul nise desertori din miliția teritorială bohează, cari au trecut cu armatura completă peste granița. Și din Erțegovina au desertat, mulți dintre cei asentați, între aceștia șeese recruiți din Mostar, cari au desertat așijderea cu armatura completă. În urma acestor întâmplări recruiților din districtele erțegovinene din vecinătatea Muntenegrului s'au luat armele și li se dă numai în timpul cât se deprind cu ele.

În legătură cu cele din numărul trecut publicate și de noi despre încordarea între Austro-Ungaria și Rusia mai adangem tot după „Allg. Ztg.” ceea ce scrie un coresp. al acestei foi dela Belgrad. Corespondentul foaiei „Allgemeine Zeitung” aduce în combinațiune raporturile Muntenegrului și Serbiei față cu Austro-Ungaria și cu Rusia și țiece, că în Muntenegrul și Serbia se oglindează lupta premergătoare dintre cele două puteri. Serbia prin amicitia dintre ea și Austro-Ungaria a pierdut o parte însemnată din vađa ei în toată peninsula balcanică. Rădicarea Serbiei la regat a fost primită cu răceală. Încercarea lui Pirocană, ca să înduplece pe Austria a ceda Ser-

biei pe lângă anumite modalități Bosnia, a fost respinsă și prin aceasta s'a dovedit și imposibilitatea de a și recăștiga guvernul Serbiei simpatile pierdute. Altfel stau lucrurile cu Muntenegrul sau mai bine cu principele acestuia, care se bucură nu numai în Rusia, dar și la Slavii din peninsula balcanică de simpatii. Din raporturile acestea rezultă că conflictul cel mare între cele două puteri se apropie tot mai mult.

Corespondentul foaiei „All. Ztg.” arătând cum are să se desvolte conflictul pe peninsula Balcanilor între Austria și Rusia amintesc și de posibilitatea, că Rusia va face pe principele Muntenegrului rege în Serbia; ear prin căsătoria principelui Bulgariei cu fiica principelui Nichita va produce o apropiere între Serbi și Bulgari, care se va încerca a scoate pe Austria din provinciile ocupate. Atunci reboiul între Rusia și Austro-Ungaria va fi foarte aproape.

Ministrul president italian Depretis a rostit în 8 Octomvre la Stradella înaintea alegătorilor săi un discurs care se poate considera de programa guvernului italian. Ministrul crede că legile de până acum sânt de ajuns pentru scutirea instituțiunilor și a ordinei publice. Arătându-se însă că nu ar fi de ajuns, camera cea nouă, ce are a se alege, va îngrigi de ce mai este de lipsă. Nu crede mai departe că clericaliilor li se mai pot face alte concessiuni. Ce privește continuarea înarmării țerei, cerută cu insistență, ba cu multă resignațiune, de toate partidele italiene, ministrul e de părere că aceea să meargă mână în mână cu puterea financiară a țerei, mai ales acum când Italia se află în raporturi amicale cu puterile esterne.

Dela București se telegrafează că legatul român dela Belgrad Catargiu va fi înlocuit cu cel de la Brusela (Mitileneu).

Sciri din Constantinopole spun că Sultantul ar fi stat în cores-

FOIȚA.

O rugăciune*)

— Novellă. —

De Carmen Sylva.

(Urmare.)

Catedrala era îndesută de oameni; soarele strălucia prin sticlele colorate ale ferestrelor și sunetele moi ale organelor se perdură la înălțimea boltiturilor. Cât de serbătorească a sunat vocea episcopului, când a întrebat, dacă Raoul este vrednic pentru primirea sacramentului? Ce vedere frumoasă a fost aceea, când omul bătrân își puse mâinele pe capul tinărului și o lată rață de soare revărsă lumină asupra lui Reoul! Acum dînsul poartă ornatul preotesc și mâine-i se unseră cu oienul sfânt, ca tot ce va atinge să se fie sfioțit. Acum era iertat să slugească și el liturgie. Când s'a întors, rădicând în sus potirul, în toată mulțimea nu vădu decât pe Editha, a cărei ochi erau fiosați spre dînsul.

În momentul, în care privirile lor se întîlniră, tinera copilă se cutremură și cădu rău simțire pe pestră.

Fața lui Raoul se întunecă și când o întoarse earăși spre altar, suferința într'ată o denatură, încât părea o față de martir.

Tassilo ajută copilă lipsită de simțire să se ridice, dar după ce fu dusă din biserică, el nu o petrecu acasă, căci ochii Berthaldei erau fiosați spre el.

Tassilo scrisse părintelui său, că nu simte vrea o atragere deosebită pentru Berthalda; dar a găsit o copilă, care i place mult mai bine, dar aceea e săracă. El primi respunsul, că amorul va urma în căsătorie; e foarte de dorit să și ia de soție o moștenitoare bogată; și până acum a stérmit mirare, că n'a făcut aceasta.

Tassilo suspină. Cugetă la purtarea Edithiei manifestată la toată ocașiunea, și mai ales în timpul din urmă dînsa deveni atât de caprițioasă, încât nimine nu putea se trăească în pace cu ea. Chiar și cu bunica sa ajunsă a fi neabătătoare și câte odată ea primia

dela nepoata sa niște respunsuri atât de necălitate, încât trebuia să tacă spre a și păstra autoritatea.

— Nu ești înțeleaptă, iubita mea copilă, — țise ea, — astfel nu se câștigă nici o inimă bărbătească. Pune scâlulși limbii tale! Reconosc în tine neștie înclînări moștenite dela munnă-ta, care adese ori îmi respundea așa, dacă voiam să o opresc la marginea prepaștiei, unde totuși a cădut tîrînd cu sine și fiul meu.

— Mai de grabă am moștenit de la tine limba ascuțită, bunica.

— Cu deosebirea, că tu nici odată n'ai învățat să o înfrănezi.

— Niunea nu m'a învățat aceasta.

— Căci în genere esci nemoderabilă.

— Și eu puteam să deviu înfrănabilă, de cumva nu mă aflai totdeauna plăcută și bună și încântătoare, până când devenii ceea ce sînt, până când respinsei și spăriați pe oameni, până când ajunsei atât de nefericită ca nici un om până la mine.

— Taci — strigă bunica.

— Ba, nu voi tăce: vream să vorbesc. Dacă eram atât de necorescută, încât nici un om nu mă putea suferi, tu-mi țieceai încântătoare. Mă aștiați tot-deauna să țic și mai mult. Tu m'ai învățat să rid de oameni; m'ai sărutat, când meritam bătăie și ai pedesșit pe Raoul, când eu eram de vină. Acuma tot binele e omorît în mine și nu cunosc alta decât pasinua mea proprie, ardentă, pe care nu o pot stăpâni, să fie în joc chiar și viața și fericirea mea. Ar fi trebuit să mă bați, bunico.

— Și astăzi pot să și fac aceea! — țise bătrâna cu privire fulgerătoare, și cu buze tremurânde și rădicându și mâna sus, dete nepoatei sale o palmă, încât aceea vădu schinteie înaintea sa și cele patru degete lăsară ca urmă nise trăsuri albe pe față ei.

Berthalda stătu câteva momente ca împetrită; apoi fugi din odaie, trîntind ușa, se închise în camera sa, dădu în capul de pestră, apoi fiu cu foarfecile rane mari în brațul său și gândi să se omoare. Dar atunci i

*) „Familia”.

pondență cu rebelii din Egipt și după ce Arabii pașa a fost declarat pe față de rebel.

„Journal des Débats“ despre ecesele dela Pojon.

Cetatea noastră, scrie un corresp. a ziarului „J. des Débats“, a fost ieri și alaltăieri teatru al eceselor celor mai regretabile contra evreilor, la casele cărora populațiunea agitată a spart gura murle cu petri. Aceste desordine s'au produs cu ocaziunea serenadelor date de asociațiunile veteranilor orașului funcționarilor din nou aleși ai Societății de ajutor pentru bolnavi. Poliția interveni și la 10 ore liniștea fu restabilită.

„Doi agenți ai poliției fură loviți cu petri.

„In ședința ținută ieri după amezădi de municipalitate, prefectul poliției, d. Korschuba, fu interpelat în privința acestor incidente. El declară că n'a fost înscințat decât foarte târziu de cele ce se petrecuseră și promise că va desfășura pe viitor cea mai mare energie.

„Dar seara chiar mai multe grupuri se formară din nou pe piețele publice.

„Populațiunea acclamă pe deputații Istoczy și Onody, antisemitiți foarte cunoscuți și poliția fu incapabilă de a împărtăși grupurile.

„In fine pe la orele 9 1/2, apărură o companie de soldați cari, cu armele încărcate și cu baionetele curățite stratele. In urma acestor dispozițiuni populația începuse să bombardeze cu petri casele locuite de evrei, să spargă giannurile, să arunce cu petri în sinagogă și școlă comunității ortodoxe și săfărâmară terestrele casei fundațiunii Tedesco, din strada Kisfaludy, unde se află templul și școlă nouă comunității evreiesci. Cu toate acestea a început cu înecul soldații isbutură să se facă stăpâni pe situațiune; agitatorii fură împărtășiați și în parte respinși în strada Viereimgasse. După unspredece ore totul intrase în linisce.

S'au făcut numeroase arestări. Mai mulți indiviți sânt foarte ușor răniți. La Saint-Georges, în apropiere de Presburg, au avut loc de asemenea în aceste din urmă zile ecesele reiterate.

„Intr'o ședință extraordinară ținută la 27 Septembrie, consiliul municipal al acestei localități a otărit, în cas de a se reinou turburări, se pedepsească pe toți culpabilii impunându-le de a da cuartir militarilor.

„Se crede că turburările nu se vor mai reinou. Astfel deputatul Simonyi, redactorul șef al ziarului „Grenzboten“ din Pojon a adresat populațiunii acestui oraș un călduros apel conjurându-o să se abțină dela ori ce

plesni prin minte, că în cazul acesta Tassilo de bună seamă va lua de soție pe Editha, dar aceea nu eră iertat să se întempele.

El veni încă n' după meazădăia acea dar era foarte tăcut și trist. Berthalda și dădu tăcut osteneala, să fie amabilă și veselă și a-l face să glumească sau să convorbească ca voia să vadă numai un suris pe bușele lui dar înzadar el nu suridea, deea nisece respunsuri scurte și confuze și amabilitatea ei i păreau îngreunătoare.

In aceeași zi vini acasă și Raoul, întâia oară după un timp mai îndelungat. Și el era serios și părea foarte suferind: dăcea, că prea s'a întărit. El ședea obosit în scaun și mâine sale straveștii zăceau pe brațele aceluia. In odaie era o neplăcere nendământică, care nu înceta de fel nici atunci, când intră bunica și dete Berthaldei în ton reze nisece ordini. Berthalda le implini fără să contradică, ceea ce produse mirare în Tassilo.

(Va urma)

esese. Numeroase familii evreiesci din Presburg s'ar fi refugiat la Viena.

„Din cauza acestor turburări s'a amănat târgul ce trebuia să se țină la Presburg la 2 Octomvre.

„Ministrul de interne în Ungaria, a hotărit că legea marțială va fi aplicată în orașul și comitatul Pojoanului contra tuturor acolora, cari s'ar face culpabili de omor, de furt cu mâna armată sau de incendiu.”

Gurile Dunărei.

Sub acest titlu „Neue Freie Presse“ publică următorul articol important:

Între politica rusească și politica austriacă există un contrast aproape diametral opus, nu numai în ce privește interesele, dar chiar și în privința metodei. Cei din Petersburg de două sute de ani șin morțișii la aceeași tradițiune; ei se cred îndreptățiți a elibera pe toți creștinii din peninsula balcanică de sub domnia otomană și a-i tracta pe toți deși aceștia ca pe niște protegiați rușesci; sau cu alte cuvinte, ei reclamă în favorul țarului rusec moștenirea Bizantinilor. Cei din Viena din contră și schimbă tradițiunile și vederile, și fac achizițiuni în triumghiul iliric, cari nu numai că nu măresc puterea Austriei, dar din contră o slăbesc, și instruiează pe vecinul otoman, fără să câștige în schimb simpatia Slavilor. Cu deosebire în acea parte a politicii orientale, care se ocupă de Dunăre, se poate observa mai lămurit acest contrast. Rusia n'a încetat nici odată de a privi această mare cale pe apă, în cursul ei de jos, ca pe un tractat natural, destinat a servi aspirațiunile rușesci în peninsula balcanică. Austria din contră, ea de multe ori a dovedit un indiferentism neexplicabil pentru gigantical fluviu, de și Dunărea este artera vieții sale. Până acum n'a știut să facă să triumfeze autoritatea și interesul său prevalent nici măcar pe cursul fluviului dela Porțile de fer până la Galați, de și are în fața sa numai stătuțele țermurene. Avantproiectul este mort și îngropat, proiectul Barrère încă nu este acceptat, comisiunea mixtă cu prezidenția Austriei este încă numai un vis, și cauza la toate acestea este că puternica Austrie suferă de bună voie să se strice toate planurile, de România, la spatele căreia se află suflerul rusec.

Noi n'am fi revenit încă de astăzi asupra acestor teme, care abia peste vro câteva va luni va deveni erăși actuală; revenim însă, din cauză că Rusia, ca de obicei, a dat nascere unei controverse, în ce privește competențele comisiunii europene dunărene la gurile riului. Cestiunea este de a se ști, dacă inginerii ruși sânt îndreptățiți să facă măsurători la gura Chilieii fără aprobarea comisiunii europene. Membri comisiunii, cari pe timpul acela se aflau în Galați ca comitet restrâns, contestară dreptul Rusiei și cei din Newa la rândul lor susțineau, că gura Chilieii în virtutea tractatului de Berlin a trecut în posesiunea Rusiei și prin urmare competența comisiunii dunărene a fost restrânsă *eo ipso* numai asupra gurei dela Sulina. Această controversă, după natura ei, poate că nu va provoca divergențe de o importanță deosebită, dar ea este de un interes principal, de oarec trebuie să examinăm cestiunea, dacă tractatul de Berlin în adevăr a dat gura Chilieii în posesiunea Rusiei. Dacă ar fi vorba numai de măsurătorile inginerilor ruși, atunci n'ar fi nimic; se poate însă ușor întempele, ca după aceste măsurători să urmeze lucrări de fortificațiuni și atunci n'ar fi ilusoriă numai competența comisiunii dunărene, dar cu ea s'ar perde și libera navigațiune pe Dunăre. Da, din cauza unor asemenea eventualități a fost

Rusia mai înainte împinsă dela țermul brațului Chilieii, și prin tractatul de Berlin n'a devenit rusec brațul Chilieii ci numai țermul stângal acestuia. Delta dintre brațele gurilor și prin urmare și țermul drept al brațului Chilieii, s'au acordat României.

De acea și vedem în tractate, pretutindena unde este vorba de comisiunea europeană dunăreană, numai numirea de „guri“; între singuritatele brațe nu se admite nici o deosebire. În articolul 16 din pacea dela Paris, după ce s'a constatat mai întâi, că de toți voiesc a măsura stipulata la congresul din Viena în privința navigațiunii, se se aplică și „la Dunăre și gurile ei“, se dăce: Se va însărcina o comisiune cu însămnarea și executarea lucrărilor, ce vor fi necesari pentru curățirea gurilor Dunărei dela Iascea încolo, de băncile de năsip și de toate celelalte obstacole. „Penru-ca să se asigure și mai bine libertatea navigațiunii“ (articolul 20 din tractatul de Paris) granița rusească din Basarabia se mută mai în lăuntru. Tractatul de Pontus dela 13 Martie 1871 pe care la pregătit principele Gortiaof, ca „un hoț în timpul nopței“, pe când Franța și Germania se aflau în reșele una cu alta, ce-i drept au făcut multe spărături, favorabile Rusiei, în dispozițiunile cele mai esențiale ale tractatului de Paris, dar articolul 4 din acel tractat confirmă în modul cel mai expres comisiunea dunăreană cu toate competențele ce i se dăde de tractatul din Paris și durata funcțiunii ei fu prelungită până la 24 Aprilie 1883.

Ba articolul 7 din tractatul de Pontus merge și mai departe și dăce: Toate construcțiunile și stabilimentele făcute în conformitate cu tractatul de Paris din 1856 și cu tractatul de față se vor bucura de aceeași neutralitate, care au avut-o și până acum și toate părțile contractante vor respecta pe viitor această neutralitate sub orice fel de împingurări. Privilegiile ce rezultă din tractat se întind asupra întregului personal administrativ și tehnic al comisiunii.”

Până acum nu s'a făcut nici o deosebire în ce privește brațele diferitelor guri. Nu care cumva înse s'a făcut vre o schimbare prin tractatul de Berlin? Articoli 45 și 46 vorbesc despre schimbările teritoriale, care au să se facă între România și Rusia. Dincoace de brațul Chilieii până la mare se întinde granița cea nouă a Rusiei, dincolo de brațul delta rămâne în posesiunea României. Articolul 52 pentru mai marea siguranță a liberei navigațiunii pe Dunăre dispune, ca toate fortificațiunile și forțele pe cursul fluviului dela Porțile de fer „până la guri“ să se distrugă și alte nouă se nu se mai facă. Articolul 53 confirmă toate tractatele aranjamentale, acele și decisiunile, privitoare la drepturile, privilegiile, prerogativele și angajamentele comisiunii europene dunărene.

Din cele espuse urmează: că prin înaintarea graniței rușesci brațul Chilieii nu s'a scos de sub competența comisiunii europene dunărene și nu s'a dat în stăpânirea Rusiei. De asemenea urmează, că măsurătorile inginerilor ruși la gura Chilieii în adevăr trebuie supuse aprobării comisiunii. Prin aceasta nu voim să dăcem, că acum pentru o asemenea cestiune de formă, trebuie numai decât să se nască un conflict de competență, credem însă că „Journal de St. Petersburg“ merge prea departe, când revindcă pentru Rusia brațul Chilieii pe baza tractatului de Berlin și când voiesc să restrângă dreptul comisiunii europene numai la gura Sulinei. Astăzi măsurătorile rușesci sânt numai un bagatel; dar dacă astăzi o lășăm pe Rusia în credință, că gura Chilieii este a ei, atunci în curând vom avé să combatem lucrările de fortificațiuni

la gura chilieii și atunci cestiunea va fi cu mult mai grea. „Națiunea“.

Afacerea creditului în România.

Nu e de mult, decând în presa germană am cetit că guvernul Germaniei a îndreptat către camerele comerciale germane un cercular privitor la creditarea, ce se face comercianților din România. Cercularul a fost nefavorabil creditului pentru comercianții români și a provocat reșimțământ nu numai în cercurile comerciale, dar chiar și în cele a guvernului. Presa română din România a dat expresiune reșimțământului.

Cu posta de ieri am primit dela Iași o broșurică de 16 pagine, în limba franceză, în care se espune că în Iași s'a format o reuniune (cererie) de comercianți români, care se pune la dispozițiunea ori și cui din străinătate spre a da informațiuni asupra neguțătorilor din cetatea Iașilor.

Măsura aceasta, dăce broșura, este dictată de fraudele numeroase care se fac culpabilii comercianții evrei, cari înundează piața de acolo și cari prin reaua lor credință discreditați neguțul de acolo în străinătate. „Un jidov, se dăce mai departe, venit fără a se ști de unde se aședă la noi. Având un capital mic începe comandând în tr'o piață streină industrială marfă de o valoare de cincideci de ori mai mare de cât e capitalul de care dispune, și emițind polite. Sosită o dată marfa în magazinul său, o destace cât se poate de curând cu un preț mai jos de cum e valoarea ei, făcând în chipul acesta comerciantului onest o concurență nelocală. În urmă el ofere creditorilor săi în străinătate 30 până la 40% și acești din urmă considerând distanța unde se află, ne având nici un mijloc de control și de urmărire, preferă a se arunca cu el.”

Broșura spune cum comercialul jidov repetă operațiunea aceasta. Dacă i succede să se imbogățească bine, dacă nu, într'o bună dimineață dispăre și lasă pe creditori să se descurce cum vor puté.

Reuniunea, pentru evitarea astor fel de întemplări neplăcute, propune mai multe modalități de a se asigura creditorii contra fraudelor, între care cea mai de căpetenie este: a lua informațiuni dela reuniune despre starea celui care cere credit.

Broșura publică și o listă de falii dela 1870—1882; lista cuprinde 200 de nume, toate, afară de unul, jidovesci. „Pasivele acestor falii fac 7 milioane de franci. Este însă lucru de notorietate publică, că talimentele cari se împacă clandestin întrec de opt ori cifra aceasta. Se poate dăce și sigurate, că în decurs de deuce ani jidovii faliiți din Iași au păgubit pe creditorii lor cu cel puțin 50,000,000 franci” — încheie broșurica.

Varietăți.

* (Milan regele Serbiei în Viena). Foi vieneze de luni publică următoarea notiță: Eri înainte de amezădi Albert, regele Saxoniei, a făcut vizită de o jumătate de oră regelui Milan al Serbiei în „Hotel Imperial“. Încă până a nu se sfârșit vizita monarhului saxon, s'a prezentat în hotel adjutantul general, generalul de artilerie bar. Mondel, spre a anunța pe 11% oare vizita împăratului. La 11%, oare Maj. Sa, în uniformă de mareșal, cu cordonul crucei celei mari a ordinului Tacova, însoțit de adjutantul de serviciu a venit în echipagiu fuchs de curte și la portal a fost primit de legatul Serbiei Christici și de mareșalul de curte colonelul Ianocovici. Acestia au condus pe Majestatea pe scara principală, la a cărei capăt

astepta pe înaltul oaspe regele Milan. Maj. Sa a pretrecut în apartamente până la 12 1/2, și la eșira a fost pretrecut de rege până în vestibul, unde s'au despartit foarte cordial. Monarhul s'a dus în castelul curței. La 1 1/2 oare Milan a făcut contravistă. Dela castelul curței regele Milan s'a îndreptat spre Schönbrunn și a făcut contra vizită regelui Saxoniei.

* (Personală). Dl. colonel-brigadier Toma Gecz, fost comandant al regimentului de inf. Nr. 31 sesosec în 20 Oct. n. aici.

* (Adunarea generală a comitatului Sibiuului se va ține Sâmbătă în 2/14 Octomvrie, la 10 oare dimineață în sala dela „împăratul Romanilor.“

* (Postal) Direcțiunea postelor reg. din Sibiu a scris concurs pentru ocuparea postului de magistru postal în Rapoldul-mare, comitatul Hunidoarei, care post se confere pe lângă contract și cautiune de 100 fl. bani numerați. Emoluamentele sânt 120 fl. salar, 40 fl. pașaul de cancelarie. Petițiunile concurenților se primesc în termin de trei săptămâni.

* (Himen). Dl. Teodor *Sovea* teolog și D-soara *Elisabeta B. Hangea* vor serba cununiele d-lor Dumenică în 3 Octomvrie st. v. în Leschia.

* (Delegați streini la manevre). Cetim în „Răsboiul“ din Bucuresci: Austro-Ungaria a trimis pe d. colonel de cavalerie de Hügge și un căpitan din statul major, ca să asiste la manevrele ostirei noastre. Din partea Francei sânt delegați d. colonel Tramond, directorul infanteriei la ministrul de război, și d. căpitan de stat major Chavaud. O telegramă dela Bucuresci la țările din Viena spune, că și Rusia, Angliera și Italia au trimis delegați militari la manevrele române.

* (Timpul). De alaltăieri, când frigul era încă foarte simțit, a început a se mai îndulci timpul.

* (Erori de tipar). Când erorile de tipar și străcură într-un diare, și mai cu samă în diarul nostru, unde cum s'a întâmplat și în Nrul 112 de stă în frunte „Joi“ în loc de „Sâmbătă“, în Nr. 110 „înainte“ în loc de „aninate“ și în alt Nr. „lunie“ în loc de „junime“ etc. etc. — calea, valea. Dar când se străcură erori de tipar într-o notă de stat nu e glumă și dovedesc numai, ce luptă zadarnică au să se lupte bieții diariști față cu fenomenele aceste neesternabile. „Pesti Naplo“, nu spune, că în notele cele nouă de stat este o eroare de tipar în textul german. Caventul „Aemtern“ e tipărit „Aemtern“. Spunem a nume isovrul, din ca o eroare a venit și la cunoștința noastră, pentru că noi n'am fost încă așa de norocoși, să vedem notele cele nouă. Și de cele vechi vedem rar și când le vedem n'avem timp să le studiem, cum sânt tipărite, ci, așa nestădiat, le dăm mai departe. În fața unei întimplări ca cea cu notele de stat sperăm, că on public va fi mai accesibil pentru rugarea noastră de a fi indulgenți cu erorile de tipar din diare, cu toate că aceste n'au ochișori frumoși, cari să recompenseze impertinența unui „i“ în loc de „t.“

* (Batelul sub marin Teodororescu). Cetim în „Almanach științific“ pe 1883:

Un tinăer inginer român d. Traian Teodororescu, a isbutit a construi un vas sub-marin care întrece tot ce s'a făcut până acum de felul acesta. Acest vas, când nu trece peste oare. Acest vas, poate naviga două-cari dimensiuni, poate naviga două-cari spre oare într-o adâncime de 100 urme sub apă, fără să easă la suprafață.

ș. Inventatorul țice, că el se poate coborî chiar la o adâncime de trei sute picioare. Manevrela la suprafața

apei sânt analoge cu acelea a vaselor cu vapori ordinare. Iuteala nu e atât de mare decât a vaselor cu pânză; cufundarea se face prin elice; mișcarea înainte tot astfel.

O dată sub apă, vasul are destulă lumină pentru a se vedea obiectele la distanță de patru-țeci metri și mișcarea lui se regulează astfel în cât se le poată ocoli.

Provisiunile de aer pentru echipajiu trebuie să dureze două-săzeci oare. Ea poate fi reînnoită fără ca vasul să se urce la suprafață, prin nise tuburi telescopice care es la suprafața apei. Înaintarea și cufundarea se face fără nici un șgomot. Dacă toate aceste avantaje se vor confirma în practică, noi vas va fi cea mai îngrozitoare mașină de resub sub-marin. Dar va putea fi întrebuințată și la alte lucruri mai folositoare. „Timpul.“

* (Comițiul agricol al jud. Ilfov). Principele Dim. Ghica, president al comițiului agricol din județul Ilfov, trimite „Națiunei“ înscințarea următoare:

Comițiul agricol din Ilfov aranjează și în anul acesta un concurs de agricultură și industrie derivată în felul celui din toamna trecută. Oțiciul de administrație al comițiului, având dorința să vadă pe toți cultivatorii și industriașii din județ și din capitală să participă în număr cât se poate mare, îi înscințează prin aceasta că țina fixată pentru trimiterea obiectelor a început dela 20 Septemvrie.

Să se grabescă fie care cultivatori și industriaș a espune tot ce are mai bun și, și recompense nu vor lipsi. Lucrurile sânt trimit la școala de agricultură dela Horăstrău. Mașinile agricole se vor aduce dela 1—5 Octomvrie, vitele la 14. Încercarea mașinelor agricole va avea loc în țina de 15; ear concursul de arătură între săteni la 16 Octomvrie. Concursul se va deschide la 10 Octomvrie.

* (Un vis realizat). — Era în toiul nopței, — lucru grav...

Delacroix dormia pe sfârșite, și visa. Vis cindat în felul lui, căci, în mijlocul tăcerii adinci, i se părea că aude un scârțit de ușe și vede intrând în cameră un necunoscut.

Delacroix nu se deșteaptă, însă ochii i urmăresc aevă mișcările străinuului mosafir.

Nu trece mult și tot visând, i se pare că mâna necunoscutului se întinde și ea de pe masă ciasornicul și punga...

Visul devenind prea curd, Delacroix sare din pat și, auzind niște pași pripiti în sala, se ia în goana hoțului, — căci iluziunea nopței fusese, vai! o tristă realitate.

Delacroix însă era în cămașe, căci n'avusese timp ca să se îmbrace.

În dorința de a pune mâna pe pungaș, el și uită costumul și ese în stradă.

Nenorocirea voește că, în acest moment se treacă pe dinaintea casei doi agenți polițienișii, cari vëndându pe jumătate gol, îi cer explicațiuni.

Delacroix începe să le povestească cele întimplate.

— Ce are a face! Interupe unu din agenți, soldat bătrân, răsucinduși mustața. Vrei să ne păcălesc. Ești beat și o să-ți facem proces-verbal pentru atentat la bunel moravuri...

— Dar bine, domnule sergent, nu veți că sânt două ceasuri după miezul nopții!

— Nu sciu eu. Ai să mergi la comisie.

— Lăsați-mă cel puțin să mi pun pantalonii, strigă Delacroix. Întrați la mine un minut, și veți vedea că sânt on cum se cade.

Agenții intră în casă. Delacroix începe să le esplice din nou lucrurile.

— cum i se părea că visează, cum a vădut pe hoții luânduși ciasornicul...

— Ori cum, ori cum, răspunde bănuitor sergentul, să lămurim treaba la comisie.

Vrând nevrând, Delacroix se îmbracă și însoțește pe agenți.

La poartă însă dau cu toții peste doi oameni necunoscuți, cari căutau ceva, cu luminarea pe jos.

Bătrânul sergent îi întreabă ce fac acolo, și ei îi răspund, că au perdut o piesă de cinci franci, adineori, eșind din casă...

— Sânt pungași cari mi-au furat ciasornicul! esclăma Delacroix găfâind.

Agenții nu mână pe ei, îi căută prin bonasare și găsece obiectele furate.

Aceasta vrednică de aducere aminte întemplare s'a terminat prin condamnarea borfașilor la câte un an închisoare.

Cât despre Delacroix, nu i s'a mai făcut proces pentru atentat la bunel moravuri.

* (Loteria națională de Bine-facere pentru incendi-ri) trasă la 26 Septemvrie în Bucuresci, întocmai după lista oficială:

Numărul	025,046	câștigă	Lei noi	40,000
264,843	264,843	„	„	10,000
111,971	111,971	„	„	5,000
32,541	32,541	„	„	5,000
34,804	34,804	„	„	1,000
28,895	28,895	„	„	1,000
222,396	222,396	„	„	1,000
204,191	204,191	„	„	1,000
283,484	283,484	„	„	1,000

Următoarele numere câștigă câte 1000 Lei noi:

198,311	038,476	076,542	001,403	025,581
198,115	293,092	202,404	043,068	126,216
270,429	127,081	040,353	030,563	024,725
142,685	299,698	286,786	123,788	181,118
107,409	132,482	201,049	240,163	270,384
285,265	125,887	149,273	142,588	200,262
274,954	242,096	101,328	012,748	244,447
016,314	234,780	134,822	069,789	005,477
119,498	104,342	048,705	127,703	211,116
115,822	107,658	040,393	235,071	134,700
216,608	241,881	224,475	078,009	079,855
285,306	225,817	229,714	115,884	061,785
084,862	044,832	016,701	138,444	188,340
198,252	107,966	229,898	162,279	285,484
276,050	203,902	240,757	019,748	238,227
046,644	121,828	124,073	077,435	124,643
221,427	274,232	287,262	044,470	107,511
046,085	019,689	168,055	225,549	276,842
222,764	247,763	064,055	279,561	122,759
272,654	003,655	275,175	068,777	276,427
016,314	079,092	043,292	079,597	022,595
225,955	043,924	231,900	077,381	231,487
025,893	246,798	078,714	270,739	094,239
195,207	110,069	040,855	291,422	122,992
264,660	032,824	254,431	035,926	252,275
199,650	179,411	114,590	279,872	151,983
061,656	216,293	267,046	161,941	070,856
151,154	128,849	250,244	255,962	225,099
144,628	194,694	063,016	277,894	106,688
281,534	139,983	089,533	060,345	171,740
059,954	249,789	040,786	190,526	278,449
144,605	259,237	290,069	036,228	224,139
015,871	085,050	276,170	034,386	238,405
208,681	294,469	103,340	259,592	120,455
182,634	168,894	055,655	295,446	248,772
156,788	211,526	101,769	078,174	205,681
196,481	114,944	178,921	159,530	054,336
123,337	272,488	242,478	207,605	169,579
074,191	082,875	248,488	121,679	185,490
159,274	027,859	187,071	050,564	176,976

* (Moravurile albinelor). D. Robertson scrie diarul lui „Scientific American“ pentru a spăla reputațiunea albinelor de o acușățiune care apasă asupra lor. Se crede în genere că esse distrug strugurii și alte fructe.

D. Robertson a făcut experiența următoare, pe care o recomandă străduitorilor: el a așezat nescose struguri în apropiere de un stup; în timp de mai multe zile el a putut se constata că nici o albină nu se atinsese de denșii. După aceea a făcut o împunsătură pe jumătatea boboșilor fie cărui strugure. Albinele au venit îndată și au supt cu totul boboșele pișcate, dar au respectat cu scrupulozitate pe celelate.

Într-un cuvânt, aceste insecte nu atacă nici odată de cât fructele deja pișcate de alte insecte, de pășeri, etc. așa în cât D. Robertson are temeiuri pentru a spune că sugând un fruct bolnav și transformându-l în miere, albina ne aduce un adevărat serviciu.

Să menționăm cu această ocaziune o comunicare a d-lui Vogel, din Mün-

chen, cătră diarul „Humboldt“ asupra identității efectelor pișcării produse de urdica și pișcarea albinei și a vespelui. Această identitate se esplică prin acest fapt, că există în acul albinei ca și în spinul plantei, acid formic.

La albina, acidul formic servesece nu numai pentru ofensivă, ci și pentru a preserva miera de fermentațiune. Resultă dar după E. Holtz, această consecință ciudată, că avem interes de a avea un roi „cu un caracter rău.“ De cât ori, în adevăr, albina se supera, ea lasă să cadă o picătură de acid formic în miera sa: ceea ce o face mai gustoasă și mai puțin coruptibilă.

PARTEA ȘTIINȚIFICĂ ȘI LITERARĂ.

„Limes Dacicus.“ *)

Inscripțiunea, pe care a descoperit-o Carol Torma în anul 1858 pe o ară votivă la Copleanu (în comitatul Szolnoc-Doboca) e inscripțiunea cea mai considerabilă din câte s'au descoperit de vr'o câteva decimii de ani pe teritoriul Daciei.

Ea pomenece de un vall și de țeara dinaintea lui, o regiune a Daciei, de care până acum n'am avut nici o scire. Inscripțiunea e tipărită în *Corpus Inscriptionum Latinarum* (III. 165, Nr. 827), și formează punctul determinant al cercetărilor în privința lui „Limes Dacicus.“ După ce descoperitorul a fost înscințat pe Mo mmsen despre inscripțiune, acesta între altele în răspuns său țice: „Vallul și țeara dinaintea lui ve va cauza multă bătaie de cap“. Magistrul au multă dreptate. Dară cu toate acestea Torma tot a isbutit deja în anul 1862 a afla urma vallului. Resultato cercetărilor lui învățați străini în general le-au aprobat, dară vallul în disertațiunea lui Theodor Ortway intitulată: *Archaeologiai Értesítő 1875* „pe teritoriul Daciei și a Moesiei“ l'au declarat că ar fi opera barbarilor, așa dară au combătut identitatea lui cu *Limes Dacicus*. De această părere era și Romer. Argumentul lui Ortway se bazează pe al nouălea șir al inscripțiunei, unde în loc de prescurtatul regio transval (lum) vrea să se cetească transval (l'em), din care causă fie care bazare pe cuvântul vallum trebuie să fie falsă. După părerea lui Ortway propugnaculele și castrule pe vall, arătate de Torma, nu dau nici o dovadă comă întărirea aceasta a fost lucru român, cu mult mai puțin întăriturile sânt părți de Limes Dacicus. De aceea Torma eară încep cercetările sale. În anul 1879 de nou cu mult mai mare scrupulozitate cercetă partea superioară a Limitei și acum resultato cercetărei sale într-o disertațiune de opt coale**) se află înaintea ochilor noștri; ea disartațiunea aceasta cuprinde numai partea cea dintâi a cercetărilor sale, fiindcă antorul acuma e ocupat cu cercetarea părții inferioare a Limitei.

Opul de față se împarte în patru părți. Partea cea dintâi tratează regiunea riului *Samus* (Somes), respective *Agrum Napocensem* și relația lui cu Limite. Mommsen a arătat, că pe locul acela, pe care stă astăzi Clujul, a stat odată Colonia (română) *Napoca*. Aici începe Torma escursul său. Dintâiu vorbese de Agrul *Napocensis*. Dela *Napoca* mai multe drumuri mergea cătră vallul resp. prin Agrul *Napocensis*, din care Torma arată că se ramurese șase drumuri: Drumul dela *Napoca* la *Porolissum* (Cluj-Turda), acela care dela *Napoca*

*) Reprod. din „H. Ztg.“

**) A *Limes Dacicus* feloș răsze, Torma Karolytő. Cu chelneula Academiei

mergea către Someșfalău și către rurile Someș și Șieu, către Porolissium (Moigrád?) și acei către Resculum (Sebeș); apoi drumul țerei de la Porolissium la Buciumul-mic, apoi drumul dela Zuturi prin Mierțe și Reștoț la Buciumul-mic acela ducând dela Zuturi peste Kőzéplak, Almaș și precum se pare Filidul de mijloc la Resculum. Cu Drumurile acestea se însoțesc cele 29 de sate, care arată semne de colonizație română. Autorul vorbește de fie-care sat deosebit și se silește de a da o topografie acurată de Agrul Napocensis. O explicație cu deamărunt a inscripției pomenite și determinarea Regiunii lui Samus (care după afirmațiunile lui Torma era ținutul acela, care se întindea între Sebeșul, Moigrád, Tibeu și Coșeu în direcțiunea vallului și a Limei naturale), face sfârșitul părții, acestea a disertațiunii. Relațiunea între Agrul dela Napoca și Limes se face într-acest chip: Napoca s'a zidit de Traian, dar colonia avea un caracter civil, pentru că stațiunea militară capitală a Daciei septentrionale era Potissa, care asemenea a fost zidit-o Traian. Acolo a fost Legiunea V Macedonică staționată până la părăsirea Daciei. Inscriptiunile cele mai multe descoperite la Turda pomense de soldați din legiunea aceasta și foarte multe cărămiți vin la lumină cari poartă semnul legiunii. Legiunea aceasta prevedea Limitea cu pața necesară și, în cas de trebuință, cu trupe auxiliare și forma baza strategică a graniței. Din inscripțiunile, cari sau găsit până acum de sigur se poate argumenta, că autoritățile civile ale Daciei septentrionale, adevăz a provinciei Porolissensis a reșcut la Napoca, până când autoritățile militare au reșcut la Potissa; de aceea cetatea aceasta mai per urmă numită, și nu Napoca, trebuie să se scotoască ca basă de apărare în părțile superioare a Limitei Dacice. (Va urma.)

Loterie.

Mercuri în 11 Octombvre n. 1882.
Brinn: 54 7 72 16 31

Bursa de Viena și Pesta Din 10 Octombvre n. 1882.

	Viena	B-pesta
Renta de aur ung. de 6 ^o / ₁₀₀	118.55	119.30
Renta de aur ung. de 4 ^o / ₁₀₀	87.10	87.10
Renta ung. de hârtie	86.25	86.25
Imprumut drumurilor de fer ung.	134.50	134.75
I emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient. ung.	90.44	90.75
II emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient. ung.	100.—	109.75
Oblig. de stat dela 1876 de ale emisiunii de fer orient. ung.	94.50	94.50
Obligațiuni ung. de rescumpărare pământului.	98.50	98.25
Obligațiuni ung. cu clausulă de sorșie.	97.25	97.25
Obligațiuni urbariale tomeanse.	98.—	98.—
Obligațiuni urbariale transilvane.	97.—	97.—
Obligațiuni urbariale croato-slavo-voionice.	98.—	98.—
Obligațiuni ung. de rescumpărare deșcimii de vin.	97.50	97.75
Sorș unguresci cu premit.	117.75	117.—
Sorș unguresci cu premit.	300.50	300.—
Sorș de regularea Lisei.	109.—	109.50
Datorie de stat austriacă în hârtie	78.75	78.75
Datorie de stat austriac. în argint.	77.50	77.30
Renta de aur austriacă.	95.40	95.25
Sorș de stat dela 1860	129.50	129.50
Așchiu de bancă austro-ung.	826.—	826.—
Așchiu de bancă de credit ung.	300.50	300.—
Așchiu de credit austriac.	311.30	310.—
London (pe polșa de trei luni)	119.35	119.15
Scrisori fonciari ale institutiunii "Albina"	—	100.—
Argint	—	5.7
Galbin	6.65	5.67
Napoleon.	9.47 ¹ / ₂	9.46 ¹ / ₂
100 marea nemțesci.	58.35	58.25

Nr. 260. [251] 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de învățătoriu la școala profesională gr. or. din Hurezu protopresbiteratul Făgărașului, se scrie prin aceasta concurs cu termin până la 14 Octombvre, a. c.

Emolumentele sunt:

I. În bani gata 120 fl. v. a.

II. Cuartir liber în edificiul școlii, și lemnele trebuincioase de încălțit. —

Voirorii de a ocupa acest post învățătoresc, au de ași așterne aplicile lor instruiteconform Regulamentului congresual din 1878 până la terminul sus arătat la subscrișul oficiu protopresbiteral.

Făgăraș 18 Septembvre 1882.

În conțelegere cu comitetul parochial.

Petru Popescu m. p.,
protop.

Nr. 414. [244] 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea următoarelor posturi învățătoresci la școlile populare din protopresbiteratul Trei-scaunelor, cu terminul până la 3 Octombvre a. c. când va fi și alegerea.

1. Chezdi-Martanus cu salariu de 161 fl. cuartir liber și doi stângeni de lemne.

2. Vama Buzuelui cu salariu de 200 fl. cuartir și lemne 25 poveri.

Doritorii de a concurge la aceste posturi au ași așterne petițiunile lor instruite conform statut. organic și al regulamentului de învățământ până la terminul sus indicat documentând că soiul propune și limba maghiară. În conțelegere cu comitele parochiale.

Brețcu în 11 Septembvre 1882.

Spiridon Dimian m. p.,
adstr. protopresb.

Nr. 417 [252] 2—3

CONCURS.

Pentru întregirea stațiunii învățătoresci din comuna Cărăstau, protopresbiteratul gr. or. al Zaranului cu terminul până în 3 Octombvre a. c. st. v. în carea ziua va fi și alegerea.

Emolumentele sunt.

1. Salariu anual 160 fl. v. a.

2. Cuartir și lemne de încălțit.

Doritorii de a ocupa aceasta stațiune au ași îndrepta petițiunile lor, instruite conform legilor din vigoare până la terminul susindicat, oficiului protopresbiterat gr. or. al Zaranului. În conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

Brad. 16 Septembvre 1882.

Georgiu Părau m. p.,
adm. presb.

Nr. 241 1882 [257] 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea stațiunii învățătoresci la școala gr. or. profesională din Sinca nouă protopresbiteratul Făgărașului se scrie concurs cu termin până la 10 Octombvre st. v. a. c. în care și va fi și alegerea.

Emolumentele sūt

1. Salariu anual 200 fl. v. a. plățiți în rate lunare diu fondul școlastic. —

2. Cuartir liber în edificiul școlii 3. Lemne trebuincioase de încălțit.

Dela candidați se cere să fie Români de confesiunea gr. or. cleric sau pedagog provăduț cu atestat de calificățiune, și prelungă limba maternă, să aibă și cunoștința limbii maghiare ca să o poată propune elevilor în școala.

Doritorii de a ocupa postul acesta învățătoresc, au de ași așterne concursule sale până la terminul sus arătat instruite conform statutului organic și regulamentului congresual din 1878 la subsemnatul.

Făgăraș, 22 August 1882.

În conțelegere cu comitetul parochial

Petru Popescu m. p.,
presbiter.

Nr. 329. 1882. 258 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea stațiunii învățătoresci la școala profesională gr. or. din Fântâna cu terminul până la Octombvre a. c. st. v.

Emolumentele sunt:

1. Salariu anual de 90 fl. v. a. dela popor, și dela tot copilul amblătoriu la școala o jumătate de pâne.

2. Cuartir și lemne de foc de ajuns.

Subscianții vor avé a se îndrepta cu cererile lor concursuali instruite conform prescripțiilor din vigoare la oficiul protopresbiterat al Cohlumului Cohlam, 20 Septembvre, 1882.

În conțelegere cu comitetul parochial.

Nicolae Mircea m. p.,
adstr. protopresbiteral

Nr. 175 [254] 3—3

CONCURS.

Pentru postul învățătoresc din Nucșoara cu filia Malăești din protopresbiteratul gr. or. al tractului Hașeg, cu termin până la 15 Octombvre a. c. st. v.

Emolumentele sunt:

a) Salariu anual de 250 fl. v. a.
b) Cuartir natural și lemne de încălțit.

Cei ce doresc a ocupa acest post învățătoresc, au ași așterne la subscrișul concursule lor instruite în sensul prescripțiilor din „Statut. Org.” și al regulamentului pentru învățământ până la terminul sus memorat.

Hașeg 15 Septembvre 1882.

În conțelegere cu comitetul parochial.

Ioan Raț m. p.,
presb.

Nr. 214 [253] 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului învățătoresc dela școala română gr. or. din comuna Sângătin protopresbiteratul Mercurii, se scrie concurs cu termin de 15 zile dela prima publicare.

Emolumentele sunt:

a) Bani gata 120 fl. v. a. prin repartiție dela popor plățiți în 3 rate

Cea dintăiu fabrică ung.

de mașine și aparate de stins și turnătoarea de clopote și metal

Francisc Walser

Filială pentru Transilvania în Cluj, strada Monosturului 12,

recomandă profeimi înalte, curătorilor și epitropilor

turnătoarea sa de clopote, cea mai mare în patrie, care există de mulți ani și e provăduț în abundență cu cele mai noue mijloace ale tehnicii și corespunde tuturor cerințelor.

Clopotele se toarnă după acorduri armonice de sunetul cel mai clar argintiu.

Mai departe recomandă același bogatul seu deposit de proaste de foc și de grădini, sorburi (pompe), fântâni de casă și de grădini, întocmii de scaldă etc.

La dorință, cataloage gratuite și francate.

(233) 9—20